

Miljöredovisning

Sammanfattning

Trenden för miljön i kommunen är fortsatt positiv. Utsläppen av luftföroreningar från kommunen som helhet fortsätter att minska. Minskningen beror i huvudsak på minskade utsläpp från arbetsmaskiner. Kunskapen om utvecklingen av bullersituationen är däremot bristfällig och uppföljningen på detta område skulle behöva förbättras framöver. Kommunens tredje fokusområde inom miljön är hållbar utveckling, där är utvecklingen mer diversifierad. Energianvändningen per person i kommunen är i stort sett oförändrad. Andelen förnyelsebara energikällor i fjärrvärmesystemet är fortsatt hög, 93,4 %. Avfallsmängden per person och år fortsätter minska, medan mängden insamlat farligt avfall och mängden avfall till återvinningscentralen ökar. Under 2008 har inga nya dagvattendammar uppförts eller enskilda avlopp åtgärdats. Antalet miljöcertifierade och miljödiplomerade företag i kommunen fortsätter att öka, främst genom miljödiplomeringsverksamheten.

Kommunens eget miljöarbete fortsätter främst i miljödiplomerings regi. En viss avmattning kan skönjas under 2008 då antalet medarbetare som genomgått miljöutbildning och antalet uppnådda miljödiplom minskat något i verksamheten. Energianvändningen i kommunens lokaler fortsätter för tredje året i rad att minska, både totalt och per kvadratmeter. Endast elanvändningen per kvadratmeter inom vårdboende och vattenförbrukningen på sportanläggningarna ökade under 2008. Avfallsåtervinningen och andelen inköpta ekologiska livsmedel är i princip oförändrade.

Inledning

Miljöpolicy, miljödiplomering och miljöplan Grunden för miljöarbetet i Järfälla kommun:

I avsikt att ta fram de viktigaste miljöaspekterna gjordes en miljörevision 2001. Den presenterades för kommunstyrelsen i juni 2001 och kommunfullmäktige beslutade i mars 2002 om miljöpolicy, övergripande miljömål samt effektmål för miljöledningsarbetet. Policyn utgår från grundsynen att ekologisk, social och ekonomiskt hållbar utveckling hänger ihop. Därför eftersträvas ett samhälle där kretsloppen fungerar och de ekonomiska, ekologiska och sociala systemen är i balans och där engagerade och kunniga järfällabor aktivt främjar en hållbar utveckling. Utveckling och miljö ska utvärderas med människans intressen som utgångspunkt.

Järfälla kommun ska medverka till ett uthålligt samhälle genom att:

- betrakta lagar och förordningar som minimikrav och ständigt bedriva förbättringsarbete utifrån nationella, regionala och lokala miljömål
- arbeta för uthållig resursanvändning samt integrera miljöfrågor som en naturlig del i arbetet
- kommunicera miljöfrågor med invånare, brukare, anställda, leverantörer, utförare och övriga intressenter

Järfälla kommuns miljödiplomeringsverksamhet utgör grunden för kommunens miljöledningssystem. Grundkravet i miljödiplomeringsregimen är att lagar och förordningar, som är relevanta för verksamheterna, ska följas och dessutom ska man ständigt sträva efter att förbättra verksamheten miljömessigt.

En miljöplan antogs av kommunfullmäktige i mars 2005. Miljöplanen har tre prioriterade områden; hållbar utveckling, minskande bullerstörningar och minskande luftföroreningar. Under respektive målområde finns prioriterade aktiviteter som ansvariga nämnder ska arbeta med. Järfälla kommuns miljöarbete ska bidra till att de 16 nationella miljö kvalitetsmålen kan nås.

Miljöredovisning – nyckeltal

Miljöredovisningen visar effekterna av miljöarbetet med hjälp av bland annat siffror och nyckeltal, dels redovisade för kommunen som geografiskt område, dels redovisade för kommunen som organisation. Nyckeltalen gör det möjligt att påvisa förändringar över tiden samtidigt som miljöpåverkan inom olika områden synliggörs. Trenderna i återkommande miljöredovisningar ger underlag för en miljörevision där uppnådda resultat i miljöarbetet jämförs mot gällande effektmål. Resultatet ligger sedan till grund för beslut om korrigeringar, exempelvis kvalitetshöjningar i miljöarbetet eller justeringar av målnivåer.

Prioriterat område: Luft

Nationella miljö kvalitetsmål: Frisk luft. Levande sjöar och vattendrag. Begränsad klimatpåverkan.

Utsläppen av luftföroreningar som genereras inom kommunen som helhet fortsätter att minska. Under 2007, som är uppföljningsåret för dessa parametrar, beror minskningen i huvudsak på minskade utsläpp från arbetsmaskiner. Utsläppen för arbetsmaskiner är osäkra och bygger på SCB statistik över bränsleleveranser till olika förbrukarkategorier. Dieselleveranser som kan hänföras till användning av arbetsmaskiner har minskat i Järfälla kommun jämfört med år 2006. Inom energisektorn har det även skett minskade utsläpp av svaveldioxid samt koldioxid. De miljö kvalitetsnormer som finns uppsatta för luftföroreningar, och som enligt lag inte får överskridas, klaras inom kommunen.

Uppföljning

Utsläpp till luft av kväveoxider (NO_x), svaveldioxid (SO₂), koldioxid (CO₂), partiklar (PM₁₀) och flyktiga ämnen (VOC) i ton per år i Järfälla kommun, från samtliga utsläppskällor

Utsläpp	2007	2006	2005
NO _x	300	400	430
SO ₂	10	20	20
CO ₂	83 000	91 000	94 000
PM10	120	140	140
VOC	580	650	700

Siffrorna bygger på beräkningar av SLB-analys (Stockholms luft- och bulleranalys) på inlämnade uppgifter från kommunen och större företag samt statistik från SCB.

De senaste två decennierna har synen på luftföroreningars skadeverkningar skärpts avsevärt. Studier visar att det finns tydliga samband mellan negativa effekter på människors hälsa och halter av olika föroreningar i utomhusluften. Effekterna har visat sig uppstå vid lägre nivåer än man tidigare trott. För att nå de värden som finns för skydd av hälsa, vegetation och kulturminnen krävs stora utsläppsminskningar av både kväveoxider och flyktiga organiska ämnen såväl i länet som i hela Europa. Kommunens ansvar är att se till att planeringsarbetet, och då framför allt den långsiktiga planeringen, säkerställer uppfyllandet av miljökvalitetsnormerna och verkar för att uppfylla miljökvalitetsmålen.

Kväveoxider (NO_x)

Kväveoxider kommer till största delen från vägtrafiken men även från annan förbränning av till exempel olja. Kväveoxider kan orsaka andningssjukdomar och skador på lungvävnad. Dessutom bidrar de till försurning och övergödning av mark och vatten. Det finns miljökvalitetsnormer och mål för kväveoxider. I Järfälla klaras miljökvalitetsnormen överallt. Även det svenska delmålet för ”Frisk luft” klaras. Under de senaste tjugo åren har halterna av kväveoxid minskat vilket främst beror på katalytisk avgasrening för nya personbilar. Minskningen kommer troligen att stanna av då bilparken är utbytt.

Kartläggning baserad på mätningar och beräkningar av kvävedioxid (NO₂) i kommunen visar dock att halterna längs E18 fram till Kallhäll ligger över den nedre utvärderingströskeln för gällande miljökvalitetsnormer, det vill säga mellan 48 och 36 µg NO₂/m³. Längs de mest trafikerade vägarna ligger halterna under den nedre utvärderingströskeln, det vill säga halter mellan 24 µg/m³ och 36 µg NO₂/m³. Övriga delar av kommunen har halter under 24 µg/m³.

Svaveldioxid (SO₂)

Svaveldioxid är det ämne som bidrar mest till försurningen av naturen och den successiva förstörelsen av byggnader. Utsläpp av svaveldioxid sker vid förbränning av olja och utsläppen håller sig relativt konstanta. Miljökvalitetsnormerna klaras med god marginal. Även det nationella delmålet för Frisk luft klaras.

Anledningen till den snabba minskningen är främst sänkt svavelhalt i eldningsoljan samt minskad oljeanvändning. Utbyggnaden av fjärrvärme har dels inneburit att förbränningen blivit effektivare, dels att utsläppen sker på hög höjd så att utspädningen blir större. Planerade åtgärder i Europa gör det troligt att ytterligare minskningar av halten av svaveldioxid i tätorter kan förväntas fortsätta. Förbättringstakten bedöms dock bli betydligt blygsammare i framtiden.

Kolväten

Den största källan till flyktiga organiska kolväten är vägtrafiken. Kolväten tillsammans med kväveoxider ger upphov till marknära ozon. Vissa kolväten är dessutom cancerframkallande.

En miljökvalitetsnorm finns för bensen i utomhusluft. Normen för årsmedelvärdet för bensen är 5 µg/m³ och får inte överskridas efter den 31 december 2009. Miljökvalitetsnormen klaras i alla områden i Järfälla. Halterna av bensen minskar i luften. Förbättringen beror sannolikt på personbilarnas katalytiska avgasrening samt att bensenhalten i bensin har begränsats från och med år 2000.

Koldioxid (CO₂)

”Fossil koldioxid”, som bildas vid förbränning av olja, påverkar klimatet globalt. Även för koldioxid kan en minskning noteras jämfört med tidigare år. Det förklaras av att Säbyverket numera eldar med träpulver och bioolja.

Partiklar (PM10)

Partiklar består av olika ämnen och är olika stora. De bildas vid all förbränning men också genom mekaniska processer som till exempel vägsitage. I Stockholms län är trafiken den viktigaste källan men partiklar förs även till Sverige med vindar från andra länder. Det finns ett klart belagt samband mellan höga halter partiklar och sjukhusinläggningar. På lång sikt kan man se en förhöjd dödlighet i områden med höga halter partiklar.

Miljökvalitetsnormen för partiklar innebär att medelvärdet under det 36:e värsta dygnet inte får vara högre än 50 µg/m³. I Järfälla överskrids inte detta värde. Längs E18 är halterna förhöjda men minskar snabbt med avståndet från vägen tack vare utspädningen. Miljökvalitetsnormen klaras med god marginal i övriga delar av Järfälla.

Ozon

Marknära ozon är en sekundär luftförorening. Det bildas genom kemiska reaktioner framför allt med kväveoxider och kolväten. Dessa reaktioner ökar i intensitet vid höga temperaturer och starkt solsken. Ozon kan orsaka andningssvårigheter, nedsatt lungfunktion, astma, ögonirritation, nästäppa och försämrat immunförsvar mot förkylningar och andra infektioner. Det kan även skada växter och träd och fördärva gummi och textilier.

Halterna i Stockholmsregionen beror i huvudsak på utsläppen i Europa och generering under transporten till Sverige. Under våren kan höga halter uppkomma. Halterna ökar med avståndet från stadskärnans mitt. För Järfällas del innebär det att halterna är relativt höga. För länet överskreds miljökvalitetsnormen för skydd av hälsa vid bakgrundstationerna (utanför innerstaden) men klarades i innerstaden. Miljökvalitetsnormen för skydd av växtlighet klarades på samtliga stationer. Det nationella miljömålet för Frisk luft överskreds. Ozonhalterna i Europa har i grova drag fördubblats sedan 1940-talet. I Sverige liksom i Europa som helhet har halterna stabiliserats.

Prioriterat område: Buller

Nationellt miljö kvalitetsmål: En god bebyggd miljö.

Delar av kommunens bostadsområden är störda av buller från trafiken på vägar och järnväg. Bullerfrågan har nu prioriterats i kommunens miljöledningssystem. Som en följd av detta förväntas bullersanering ske planmässigt under kommande år. Kunskapen om bullersituationen inom kommunen är dock fortfarande bristfällig.

Uppföljning

Antal bullersanerade hushåll/områden

2006: 4 st.
2007: 2 st.
2008: 4 st

Under 2007 lades bullerdämpande asfalt på vägbanan längs vägsträckan Byleden – Barkarbybron på Skälbyvägen. Resultatet har utvärderats under 2008. Man har då kunnat konstatera en minskning på mellan 1-3 Decibel(A). Att inte minskningen blivit större kan delvis förklaras av att bilarnas faktiska medelhastighet har höjts på sträckan efter att den bullerdämpade asfalten lagts dit.

Prioriterat område: Hållbar utveckling

Vatten

Nationella miljö kvalitetsmål: Levande sjöar och vattendrag. Ingen övergödning. Bara naturlig försurning. Giftfri miljö. Grundvatten av god kvalitet.

Vattenanvändningen ökar per person och under 2008 har varken några nya åtgärder vidtagits mot förorenat dagvatten eller enskilda avlopp. Kemikalieanvändningen vid vattenproduktionen är i princip oförändrad utom för natriumbikarbonat som slutade användas under första halvan av 2008.

Dricksvatten

Förbrukningen av vatten per person och dag ökade 2008 i förhållande till 2007. Den ökade vattenförbrukning beror troligtvis på att flödesmätare har installerats i systemet och att kommunen nu faktureras efter en faktisk förbrukning. Kemikalieanvändningen vid vattenproduktionen är i princip oförändrad utom för natriumbikarbonat som slutade användas under första halvan av 2008.

Uppföljning

Kommunens vattenförbrukning och kemikalietillsatser till dricksvatten

- total vattenförbrukning i kommunen (m³): 5 717 000
- vattenförbrukning per person och dag (l) 241
- aluminiumsulfat (råvatten): 50 g/m³
- vattenglas (råvatten): 2,1 g/m³
- natriumbikarbonat (råvatten): 0,07 g/m³
- klor (dricksvatten): 0,3 g/m³
- ammoniumsulfat (dricksvatten): 0,3 g/m³
- släckt, teknisk kalk (dricksvatten): 18,0 g/m³

Mälaren är länets största vattentäkt. Görvälnverket, som ligger i kommunen, producerar cirka 125 000 m³ rent vatten varje dygn som distribueras till 13 kommuner. Järfälla kommun är medlem i Mälardrömsförbundet. Råvattnets kvalitet är bra men sårbar. Ut-

läckage av närsalter från främst åkermark och enskilda avlopp leder tidvis till kraftig algblooming som stör reningsprocessen. Även föroreningar från båttrafik, industrier, dagvattenutsläpp, renat avloppsvatten med mera hotar vattenkvaliteten. Det är nödvändigt att minska föroreningarna i dagvattnet. Förutom näringsämnen transporteras oljespill, tungmetaller och organiska föreningar med dagvattnet till Mälaren, de lokala sjöarna och vattendragen. För att rena sjövattnet till dricksvatten tillsätts kemikalier enligt ovan redovisade mängder.

Dagvattenrening

Under 2008 har inga nya dagvattendammar anlagts. Ett projekt för att minska biltvätt på gatorna har genomförts.

Uppföljning

Antal LOD-projekt/år

2006: 5 st.
2007: 1 st.
2008: 0 st

För att minska risken för att förorenat dagvatten rinner ut i Mälaren och andra vattendrag är det viktigt med rening. En metod är att dagvattnet tas om hand så nära källan som möjligt och renas genom dammar eller vegetation. Denna typ av rening kallas lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD). I kommunens dagvattenplan finns riktlinjer om att dagvatten i första hand ska omhändertas lokalt. Under 2008 har inga nya dammar för rening av dagvatten uppförts. Kommunen har genomfört en kampanj som heter ”Ren bil med rent samvete” där man uppmanar människor om att tvätta sina bilar i ”gör-det-själv-hallar” eller biltvättar för att inte belasta dagvattnet med olja, tungmetaller m.m. som kommer tvättvattnet, bland annat delas rabattkuponger ut för att locka folk till biltvättarna.

Energi

Nationella miljö kvalitetsmål: Begränsad klimatpåverkan. Frisk luft. God bebyggd miljö. Ingen övergödning.

Energianvändningen (exklusive olja, bensin och diesel) per person och år är i stort sett oförändrad. Andelen som kommer från fjärrvärme har ökat. En orsak är den fortsatta bergvärmeutbyggnaden. En viss ökning av utsläppen av koldioxid, kväveoxider och stoft från produktionen av fjärrvärme har skett under 2008. Orsaken är att mer av energin har producerats via träpulver och bioolja. Den minskning av andelen förnybar energi i fjärrvärme produktionen som redovisas för 2008 beror på att elförbrukning till värmepumparna räknats in i årets statistik. Totala utsläppsmängden av koldioxid från fossila källor från fjärrvärme produktionen har däremot minskat.

Uppföljning

Energianvändning exkl. olja, bensin och diesel	2008	2007
Total förbrukning (GWh)	960	944
varav el (GWh)	661	676
varav fjärrvärme (GWh)	299	269
Förbrukning/person och år (MWh)	14,9	14,9

Energianvändningen i samhället är starkt kopplad till många av dagens miljöproblem. Energiomvandlingen från fossila bränslen som till exempel olja till värme påverkar bland annat växthuseffekt, försurning och luftkvalitet i tätorten.

Järfälla fjärrvärmenät

Värmen till fjärrvärmenätet i Järfälla produceras vid två olika produktionsanläggningar, Slammertorp samt Säbyverket. Till sammans förses cirka 12 500 kunder/hushåll med värme i EONs 65 km långa fjärrvärmenät.

Slammertorp producerar sin värme med två värmepumpar på vardera cirka 25 MW. Värmepumparna utnyttjar Mälarens vattentemperatur under hela året. Värmepumparna står i ett berg-rum dit Mälarens vatten sugas upp och avger sin värme.

Säbyverket fungerar som spets- och reservkapacitetsanläggning för fjärrvärmenätet. Anläggning är i drift under kalla dagar samt vid eventuella driftstörningar i Slammertorp. Säbyverket har 3 stycken pannor på vardera 50 MW. En panna körs på vegetabilisk bioolja, en körs på träpulver och en på eldningsolja 4.

Järfälla är gynnat av en hög andel förnybar energi i fjärrvärme-produktionen. Det är dock viktigt att i den fortsatta samhällsutbyggnaden ägna energifrågorna stor uppmärksamhet så att det blir möjligt att nå nationella, regionala och lokala miljömål.

Antal installationer av bergvärme i småhus ökar årligen. 2008 anmälde 92 fastighetsägare installation och totalt finns drygt 920 stycken anmälda. Miljö- och hälsoskyddsavdelningen erfar att de flesta byter från oljepanna eller elpanna med vattenburet system. Detta medför sannolikt att koldioxidutsläppen minskar.

Utsläppsdata från Säbyverket

Emission	2008	2007
Koldioxid (fossil), ton	416	844
Koldioxid (från biobränsle), ton	32 277	20 412
Svavel (från oljeeldning, både bioolja och fossil olja), kg	1 276	2 503
Kväveoxider, kg	21 598	18 800
Stoft, kg	1 412	867

Siffrorna är preliminära, slutresultat redovisas i E.ON:s miljörapport 2008.

Andel förnybar energi i fjärrvärmen

Produktionsenhet	Producerad mängd (MWh)	%
Värmepumparna	163 375	54,5
Säbyverket pulverpanna P12 + bioolja P11	85 334	28,5
Säbyverket oljepannor P11, P13	1 934	0,6
Inköpt mängd (förnybar energi) från Fortum	48 998	16,4
Försäljning av fjärrvärme till Fortum	4 398	–
Förnybar energi	279 736	93,4

Naturvård, jord- och skogsbruk

Nationella miljö kvalitetsmål: Levande skogar. Ett rikt odlingslandskap. Myllrande våtmarker. Ett rikt och växt- och djurliv.

Andelen mark i kommunen som är skyddad som naturreservat och skogsmark som sköts genom miljömärkt skogsbruk är oförändrad.

Uppföljning

Reservatsskyddad skogsmark

Av kommunalägd mark är 1195 hektar skyddad som naturreservat. Arealen är oförändrad sedan 1995. Där bedrivs landskapsvård med naturbete och manuella insatser, samt extensivt skogsbruk där naturvård och friluftsliv sätts före produktion.

Andel FSC-certifierad skogsmark

Den andel kommunalägd skog som är FSC-certifierad har hållit sig konstant på 38% under åren 2000 till 2008. FSC-certifieringen syftar till ett samhällsnyttigt, miljöanpassat och ekonomiskt livskraftigt bruk av skogen. FSC-standarden ger regler för hur en produktions-skog ska brukas så att hänsyn tas till såväl biologisk mångfald och känsliga ekosystem som fornlämningar och kulturella traditioner. Den FSC-certifierade andelen härrör från Järfälla kommuns delägarskap i Sollentuna Häradsallmänning som är en FSC-certifierad skogsägare. En del (cirka 73 hektar) av kommunens eget skogsinnehav utanför reservaten förvaltas av Skogssällskapet och brukas enligt FSC-standarden, dock utan att vara certifierad.

Miljöcertifierade företag

Antal miljöcertifierade företag i kommunen fortsätter öka, främst tack vare kommunens arbete med miljödiplomering. Antal miljöcertifierade företag är nu 80 stycken i kommunen.

Uppföljning

Antal miljöcertifierade företag i Järfälla (ISO 14001 eller EMAS)

2006: 30 st.

2007: 31 st.

2008: 32 st.

Antalet miljöcertifierade företag enligt ISO och EMAS är lägre i kommunen än läns-genomsnittet. En av orsakerna till detta är att det lokala certifieringssystemet miljödiplomering har fått större genomslag bland företagen i kommunen.

Antal MiljöDIPLOMerade företag i Järfälla

2006: 7 brons, 8 silver, 19 guld

2007: 2 brons, 9 silver, 18 guld

2008: 5 brons, 7 silver, 20 guld

Antalet företag som deltar i miljödiplomeringprocessen har ökat med 5 st under 2008 till 48 företag från 43 deltagande 2007. Flera företag har under året avancerat till högre nivå i systemet, vilket är positivt.

Miljöarbete i kommunen

Miljöarbetet i kommunen är fortsatt aktivt. En viss avmattning kan dock skönjas då antalet utbildade och antalet miljödiplomerings har minskat något. Under 2008 nås effektmålet för antalet anställda som genomgått miljöutbildning precis, medan antalet nya kommunala enheter som börjat miljödiplomerings inte nådde upp till målet. Det senare beror på att endast ett fåtal enheter är kvar att introducera i miljödiplomerings.

Uppföljning

Antal kommunanställda som genomgått miljöutbildning

2006: 309 st.

2007: 240 st.

2008: 200 st.

Totalt sedan 2003; cirka 1 650 anställda

Utbildningen har en central roll i miljöarbetet. Med införandet av miljöledningssystem i kommunen 2002 sattes ytterligare fokus på miljöutbildningen.

Antal miljöDIPLOMerade kommunala enheter

2006: 17 brons, 9 silver, 7 guld

2007: 13 brons, 11 silver, 11 guld

2008: 4 brons, 5 silver, 7 guld

Alla nämnder/förvaltningar har påbörjat miljödiplomerings. Antalet verksamheter som deltar i miljödiplomeringsprocessen är i december 2008 58 stycken, en ökning med 7 verksamheter jämfört med december 2007.

Insamling för återvinning från kommunala verksamheter

Mängden insamlat material för återvinning från kommunens verksamheter är i stort sett oförändrad. Under 2008 har dock mängden insamlad metall minskat.

Uppföljning

Återvinning		
Material (ton)	2008	2007
Metall	32,2	47,5
Papper	104,5	98,5
Wellpapp	167,7	148,0
Pappförpackningar	12,9	12,0
Plastförpackningar	7,2	6,7
Glas	2,0	1,7
Brännbart	34,6	34,5

I alla typer av verksamheter arbetar kommunen med källsortering. Inom barnomsorg och skola lär sig även eleverna med att sortera rätt och hur materialet kan återvinnas eller återanvändas.

Andelen ekologiska/kravmärkta livsmedel

Den totala kostnaden för inköp av livsmedel till samtliga enheter i kommunen är 28,8 mnkr, varav 5,5 procent är ekologiska/kravmärkta livsmedel.

Energi och elförbrukning i kommunens lokaler

Elförbrukningen i kommunens lokaler fortsätter att minska i omfattning. De tre sista åren har energiförbrukningen minskat för kommunens fastighetsbestånd och gatubelysning. Även energianvändningen per kvadratmeter minskar. Elanvändning och vattenförbrukning per kvadratmeter och år i vårdboende och för sportanläggningar har dock ökat. Andelen av kommunens fordonspark som går på drivmedlet EcoPar ökar.

Uppföljning

Elförbrukning i kommunens lokaler

2006: Total elförbrukning 36,4 GWh

2007: Total elförbrukning 36,0 GWh

2008: Total elförbrukning 35,6 GWh

Användning av värme i kommunens lokaler, förbrukning kWh/m²/år (fjärrvärme)

Typ av anläggning	2006	2007	2008
Skolor	162	153	134
Förskolor	151	128	84
Vårdboende	114	144	120
Sportanläggningar	305	299	242

Total yta 164 000 m²

Användning av el i kommunens lokaler, förbrukning kWh/m²/år (innefattar även elvärme)

Typ av anläggning	2006	2007	2008
Skolor	93	89	80
Förskolor	193	182	181
Vårdboende	81	80	107
Sportanläggningar	247	269	317

Total yta 205 500 m²

Vattenförbrukning i kommunens lokaler, m³/m²/år

Typ av anläggning	2006	2007	2008
Skolor	0,51	0,51	0,44
Förskolor	0,90	0,81	0,76
Vårdboende	1,04	1,06	1,14
Sportanläggningar	3,90	6,12	7,5

Total yta 205 000 m²

Andel alternativbränsledrivna kommunala fordon

2006: 80.5% 2007: 74% 2008: 83%

I kommunen väljer vi ett syntetdiesel, EcoPar. Det är ett rent drivmedel för vanliga dieselmotorer, utvecklat och patenterat av EcoPar AB. Jämfört med dieselolja går utsläppen av många cancerogena ämnen ner med över 90 procent. Halterna av kvävedioxid i omgivningen går ner med upp till 50 procent.

Mängden sot minskar, och totala giftigheten på avgaserna minskar kraftigt. Nettoutsläppen av koldioxid går ner med 10–30 procent inräknat hela livscykel enligt ISO 14040.